

PROTOKÓŁ**dotyczący statusu uchodźców,**

sporządzony w Nowym Jorku dnia 31 stycznia 1967 r.

(Dz. U. z 1991 r. Nr 119, poz. 517)

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 31 stycznia 1967 r. został sporządzony w Nowym Jorku Protokół dotyczący statusu uchodźców w następującym brzmieniu:

PROTOKÓŁ DOTYCZĄCY STATUSU UCHODźCÓW
z dnia 31 stycznia 1967 r.

Państwa-Strony niniejszego protokołu,

biorąc pod uwagę, że Konwencja dotycząca statusu uchodźców, podpisana w Genewie dnia 28 lipca 1951 r., zwana dalej Konwencją, obejmuje tylko te osoby, które stały się uchodźcami na skutek zdarzeń sprzed dnia 1 stycznia 1951 r.,

biorąc pod uwagę, że od czasu przyjęcia Konwencji pojawiła się nowa sytuacja odnośnie do uchodźców i w związku z tym zainteresowani uchodźcy mogą nie zostać objęci Konwencją,

biorąc pod uwagę, że pożądane jest, aby uchodźcy objęci definicją przewidzianą w Konwencji posiadali jednakowy status bez względu na zawiły termin 1 stycznia 1951 r.,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł I**Postanowienia ogólne**

1. Państwa-Strony niniejszego protokołu zobowiązują się stosować do uchodźców określonych poniżej artykuły od 2 do 34 Konwencji włącznie.

2. W rozumieniu niniejszego protokołu określenie "uchodźca" oznacza - z wyjątkiem stosowania ustępu 3 niniejszego artykułu - każdą osobę określoną w definicji zawartej w artykule 1 Konwencji, tak jak gdyby wyraz "na skutek zdarzeń, które nastąpiły przed dniem 1 stycznia 1951 r. |..." | wyrazy "na skutek podobnych zdarzeń" nie znajdowały się w artykule 1 ustęp A punkt 2.

3. Niniejszy protokół będzie stosowany przez państwa, które są jego stronami, bez żadnych ograniczeń geograficznych; jednakże oświadczenia złożone zgodnie z artykułem 1 ustęp B punkt 1 podpunkt a) Konwencji przez państwa będące już jej stronami będą stosowane także zgodnie z niniejszym protokołem, chyba że nie zostały rozszerzone zgodnie z artykułem 1 ustęp B punkt 1 podpunkt a) Konwencji przez państwa będące już jej stronami będą stosowane zgodnie z niniejszym protokołem, chyba że nie zostały rozszerzone zgodnie z artykułem 1 ustęp B punkt 2 tej Konwencji.

Artykuł II

Współpraca władz państwowych z Narodami Zjednoczonymi

1. Państwa-Strony niniejszego protokołu zobowiązują się współpracować z Urzędem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców lub każdą inną agencją Narodów Zjednoczonych, która może go zastąpić w wykonywaniu jego funkcji, a w szczególności w celu ułatwienia jego obowiązku nadzorowania stosowania postanowień niniejszego protokołu.

2. Aby umożliwić Urzędowi Wysokiego Komisarza lub każdej innej agencji Narodów Zjednoczonych, która może go zastąpić, przedkładanie sprawozdań właściwym organom Narodów Zjednoczonych, Państwa-Strony niniejszego protokołu zobowiązują się przekazywać im w odpowiedniej formie żądane informacje i dane statystyczne dotyczące:

- a) położenia uchodźców,
- b) stosowania niniejszego protokołu,
- c) ustaw, zarządzeń i dekretoów dotyczących uchodźców, które weszły lub mogą wejść później w życie.

Artykuł III

Informacje w sprawie ustawodawstwa wewnętrznego

Państwa-Strony niniejszego protokołu prześlą Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych teksty ustaw i zarządzeń, które mogą wydać w celu zapewnienia stosowania niniejszego protokołu.

Artykuł IV

Rozstrzygnięcie sporów

Każdy spór pomiędzy Państwami-Stronami niniejszego protokołu dotyczący jego interpretacji lub stosowania, który nie może być rozstrzygnięty innymi sposobami, na żądanie jednej ze stron sporu będzie skierowany do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.

Artykuł V

Przystąpienie

Niniejszy protokół jest otwarty do przystąpienia dla wszystkich Państw-Stron Konwencji i każdego innego Państwa-Członka Narodów Zjednoczonych lub członka którejkolwiek z agencji wyspecjalizowanych, lub do którego Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych skierowało zaproszenie do przystąpienia. Przystąpienie następuje przez złożenie Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych dokumentu przystąpienia.

Artykuł VI

Państwa federacyjne

W przypadku państwa federacyjnego lub niejednolitego stosuje się poniższe postanowienia:

- a) co się tyczy artykułów Konwencji, stosowanych zgodnie z artykułem I ustęp 1 niniejszego protokołu, podlegających jurysdykcji ustawodawczej federacyjnej władzy ustawodawczej, obowiązki rządu federacyjnego będą w tej mierze takie same, jak obowiązki Państw-Stron nie będących państwami federacyjnymi,
- b) co się tyczy artykułów Konwencji stosowanych zgodnie z artykułem I ustęp 1 niniejszego protokołu, które podlegają jurysdykcji ustawodawczej wchodzących w skład państwa prowincji lub kantonów, które nie są, zgodnie z porządkiem konstytucyjnym federacji, obowiązane do podejmowania działań ustawodawczych, rząd federacyjny możliwie jak najszybciej przekaże treść tych artykułów wraz ze swoją pozytywną rekomendacją do wiadomości właściwych władz stanów, prowincji lub kantonów,
- c) Państwo federacyjne-Strona niniejszego protokołu na żądanie każdego innego Państwa-Strony protokołu, przekazanego za pośrednictwem Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych, dostarczy informacje o istniejącym w federacji i jej częściach składowych prawie i praktyce dotyczących każdego postanowienia

Konwencji, ze wskazaniem, zgodnie z artykułem I ustęp 1 niniejszego protokołu, w jakiej mierze te postanowienia zostały wprowadzone w życie w drodze działań ustawodawczych lub innych.

Artykuł VII

Zastrzeżenia i oświadczenia

1. Przy przystąpieniu każde państwo może złożyć zastrzeżenie do artykułu 4 niniejszego protokołu zgodnie z artykułem I niniejszego protokołu oraz w sprawie stosowania wszystkich postanowień Konwencji innych niż zawarte w artykułach 1, 3, 4, 16 ust. 1 i artykule 33, pod warunkiem że w przypadku Państwa-Strony Konwencji zastrzeżenia poczynione zgodnie z niniejszym artykułem nie rozciągają się na uchodźców, do których stosuje się Konwencję.

2. Zastrzeżenia zgłoszone przez Państwa-Strony Konwencji zgodnie z artykułem 42 Konwencji stosuje się, jeśli nie zostaną wycofane, do zobowiązań wynikających z niniejszego protokołu.

3. Każde państwo zgłaszające zastrzeżenia zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu może w dowolnym czasie je wycofać w drodze zawiadomienia skierowanego do Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

4. Oświadczenia złożone na mocy artykułu 40 ustęp 1 i 2 Konwencji przez Państwo-Stronę, które przystąpiło do niniejszego protokołu, uważa się za mające zastosowanie do niniejszego protokołu, chyba że odmienne zawiadomienie zostało przekazane Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych przez zainteresowane Państwo w czasie przystąpienia. Postanowienia artykułu 40 ustępy 2 i 3 oraz artykułu 44 ustęp 3 Konwencji uważa się za mające zastosowanie *mutatis mutandis* do niniejszego protokołu.

Artykuł VIII

Wejście w życie

1. Niniejszy protokół wchodzi w życie w dniu złożenia szóstego dokumentu przystąpienia.

2. Dla każdego państwa przystępującego do protokołu po złożeniu szóstego dokumentu przystąpienia protokół wchodzi w życie w dniu złożenia przez to państwo swojego dokumentu przystąpienia.

Artykuł IX

Wypowiedzenie

1. Każde Państwo-Strona protokołu może go wypowiedzieć w każdym czasie w drodze zawiadomienia skierowanego do Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

2. Wypowiedzenie takie nabiera mocy dla zainteresowanego Państwa-Strony po roku od daty jego otrzymania przez Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

Artykuł X

Zawiadomienie dokonywane przez Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych

Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych zawiadomi wszystkie państwa wymienione w artykule V, powyżej, o dacie wejścia w życie, przystąpieniach, złożeniu i wycofaniu zastrzeżeń oraz o wypowiedzeniach niniejszego protokołu, a także odnoszących się do niego oświadczeniach i zawiadomieniach.

Artykuł XI

Złożenie protokołu w archiwach Sekretariatu Narodów Zjednoczonych

Egzemplarz niniejszego protokołu, którego teksty angielski, hiszpański, chiński, francuski i rosyjski są jednakowo autentyczne, podpisany przez Przewodniczącego Zgromadzenia Ogólnego i Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych, zostanie złożony w archiwach Sekretariatu Narodów Zjednoczonych. Sekretarz Generalny prześle uwierzytelnione kopie niniejszego protokołu wszystkim Państwom-Członkom Narodów Zjednoczonych i innym państwom wymienionym w artykule V powyżej.

Po zaznajomieniu się z powyższym protokołem, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- został on uznany za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych,
- Rzeczpospolita Polska postanawia przystąpić do tego protokołu,
- będzie on niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 2 września 1991 r.